

vanhentuneen kone- ja laitekannan uusimiseen. Maatalouden järkevää kehittämistä hidastaa lisäksi vallalla oleva omavaraisuusajattelu: kukin alue pyrkii tuottamaan lähes kaikki tarvitsemansa maataloustuotteet itse. Venäjän WTO-jäsenyyden nähdään edistävän myös maataloussektorin kehitystä.

Pääosin talousasioihin keskittyvässä seminaarissa Seija Laine-la toi esiin myös sosiaalisen näkökulman. Väestökehityksestä on tullut merkittävä Venäjän talouden näkyviä synkentäviä tekijä. Syntyvyyden nopea aleneminen 1990-luvulla on johtanut Venäjän väestön pienenemiseen. Tilannetta huonontaa 3-4 kertaa länsimaita korkeampi lapsikuolleisuus sekä odotettavissa olevan eliniän dramaattinen alentuminen. Miesten ja naisten välinen odotettavissa olevan eliniän ero on peräti 15 vuotta naisten ennusteen ollessa 72 vuotta ja miesten 57 vuotta. Lisääntynyt alkoholisimi on noussut esiin tärkeimpänä konkreettisenä syynä kuolleisuuden kasvuun etenkin työikäisten miesten keskuudessa. Venäläisten yleisen terveydentilan huononeminen ja tarttuvien tautien lisääntyminen vaikuttavat myös väestötilanteeseen heikentävästi. HIV leviää nopeimmin maailmassa Venäjällä ja Ukrainassa, myös tuberkuloosi on leviämässä nopeasti. Lainelan mukaan kestävä ja nopea talouskasvu ei ole mahdollista, jos Venäjä ei tee yhteiskunnallisia ja sosiaalisia oloja tervehdyttäviä muutoksia. Sutela yhtyi tähän näkemykseen, mutta huomautti samalla, että Venäjä on maa, jossa populistiset talouspoliittiset toimenpiteet tähtäävät siihen, että valtion rooli pienenee – ei siihen, että se pysyy takaamaan taloudelliset turvat kaikille kansalaisille.

Seminaarin päätteeksi Pekka Sutela ennusti Venäjän kasvavan Suomen tärkeimmäksi vientimarkkinaksi, muussa tapaukses-

sa olemme epäonnistuneet. Jääme odottamaan milloin Sutelan

ennustus toteutuu.

Piia Heliste

Väitöksiä 2002

Autio, Sari
Suunnitelmatalous Neuvosto-Karjalassa 1928-1941: paikallistason rooli Neuvostoliiton teollistamisessa. Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2002. (Bibliotheca historica, 71)
Diss. Tampereen yliopisto

Bljumbaum, Arkadi
Konstruksija mnimosti: k poetike "Voskovoi persony" Jurija Tynjanova. Helsinki, Helsingin yliopisto, 2002. (<http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/slavi/vk/bliumbaum/>)
Diss. Helsingin yliopisto

Ittzés, Mihály
Zoltán Kodály in Retrospect: a Hungarian National Composer in the 20th Century on the Border of East and West. Kecskeméti, Kodály Institute, 2002.
Diss. Jyväskylän yliopisto

Jakobson, Valeria
Role of the Estonian Russia-language Media in the Integration of the Russian-speaking Minority into Estonian Society. Tampere, Tampereen yliopisto, 2002. (Acta Universitatis Tamperensis, 858; Acta Electronica Universitatis Tamperensis, 164)
Diss. Tampereen yliopisto

Kokkonen, Jukka
Rajaseutu liikkeessä: Kainuun ja Pielisen Karjalan asukkaiden kontaktit Vienan Karjalaan kreivin ajasta sarkasotaan (1650-1712). Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2002. (Bibliotheca historica, 79)
Diss. Joensuun yliopisto

Långström, Tarja
Transformation in Russia and International Law. Helsinki, [T. Långström], 2002.
Diss. Helsingin yliopisto

Löhmus, Maarja
Transformation of Public Text in Totalitarian System: A Socio-semantic Study of Soviet Censorship Practices in Estonian Radio in the 1980's. Turku, Turun yliopisto, 2002. (Annales Universitatis Turkuensis, Ser. B 248, Humaniora)
Diss. Turun yliopisto

Mäkinen, Aulikki
Der Mann der Einheit: Bischof Friedrich-Wilhelm Krummacher als kirchliche Persönlichkeit in der DDR in den Jahren 1955-1969. Frankfurt am Main, Peter Lang, 2002. (Greifswalder theologische Forschungen, 5)
Diss. Helsingin yliopisto

Pernaa, Ville
Tehtävänä Neuvostoliitto: opetusministeriön Neuvostoliittoinstituutin rooli suomalaisessa politiikassa 1944-1992. Helsinki, Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti, 2002.
Diss. Turun yliopisto

Pietiläinen, Jukka
The Regional Newspaper in Post-Soviet Russia. Tampere, Tampereen yliopisto, 2002. (Media Studies; Acta Electronica Universitatis Tamperensis, 209)
Diss. Tampereen yliopisto

Rantala, Heikki
"Nuori mies, lähde länteen": talous ja muuttoliike Euroopan transitiossa. Tampere, Tampereen yliopisto, 2002. (Acta Universitatis Tamperensis, 903; Acta

Electronica Universitatis Tamperensis, 223)
Diss. Tampereen yliopisto

Repo, Hannele
Askel seurakuntaan – virolaisten rippikoulunopettajien käsitykset rippikoulusta ja konfirmaatiosta. Helsinki, Helsingin yliopisto, käytännöllisen teologian laitos, 2002.
Diss. Helsingin yliopisto

Ruutsoo, Rein
Civil Society and Nation Building in Estonia and the Baltic States: Impact of Transitions on Mobilization and Transition 1986-2000: Historical and Sociological Study. Rovaniemi, Lapin yliopis-

to, 2002.
Diss. Lapin yliopisto

Savitsky, Stanislav
Andegraund: istorija i mify leningradskoi neofitsialnoi literatury. Helsinki, Helsingin yliopisto, 2002. (<http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/slavi/vk/savitsky/>)
Diss. Helsingin yliopisto

Strömpl, Judit
The K. School: Residential Management of Troublesome Girls in Transition-time Estonia. Tampere, Tampereen yliopisto, 2002. (Acta Electronica Universitatis Tamperensis, 215)
Diss. Tampereen yliopisto

Virkkunen, Joni
Discourses, Boundaries and Scales: Estonian Territorial Politics in the "New Europe". Tampere, Tampereen yliopisto, 2002. (Acta Universitatis Tamperensis, 856; Acta Electronica Universitatis Tamperensis, 162)
Diss. Tampereen yliopisto

Vysotsina, Olga
Ponimanie i adaptatsija inozazytšnogo slova v soznanii nositelja jazyka (na materiale ruskogo i finskogo jazykov). Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2002. (Jyväskylä studies in languages, 53)
Diss. Jyväskylän yliopisto

Aleksanteri-konferenssi

Discovering the Concepts of Nature in Russia: Means for Understanding Russian Culture and Thinking Behind Environmental Policies

7.-8.11.2003, Helsingin yliopisto

Käsitykset luonnosta sekä luonnon ja ihmisen suhteesta ovat osa kulttuurista itseymmärrystä ja vaikuttavat myös siihen, miten ympäristöön ja sen suojeluun suhtaudutaan. Näiden kulttuurin pohjavirrassa kulkevien, käytännön toimiin ja politiikkaan vaikuttavien luontokäsitysten ymmärtämiseksi on paneuduttava luonnolle annettuihin historiallisiin ja kulttuurisiin merkityksiin ja arvoihin. Venäläisyyteen, sen historiaan ja "sielunmaisemaan" liitetyt luontokäsitykset ovat merkittävä osa venäläisen kulttuurin itseymmärrystä ja kansallista identiteettiä. Konferenssissa perehdytäänkin Venäjän historiallisiin ja nykyisiin luontokäsityksiin, luonnon ja metsän symboleihin sekä ympäristöön liittyviin poliittisiin kysymyksiin, kuten paikallisväestöjen suhtautumiseen luonnonvarojen käyttöön ja ympäristöpolitiikan ja sosiaalisen muutoksen suhteeseen.

Konferenssi koostuu seitsemästä yleisesitelmästä ja työryhmissä pidettävistä alustuksista.

Pääpuhujat ovat Jane Costlow (Bates College, USA), Yrjö Haila (Tampereen yliopisto), Kalevi Kull (Tarton yliopisto), Al'fiya Smirnova (Volgogradin yliopisto), Maria Tsyachniouk (Centre for Independent Social Research, St. Petersburg), Douglas Weiner (University of Arizona, USA) ja Emma Wilson (University of Cambridge).

Ilmoittautuminen työryhmiin 18.9.2003 mennessä sähköpostitse osoitteeseen anna.korhonen@helsinki.fi. Ilmoittautumiseen tulee liittää:

- esityksen otsikko
- 200 sanan tiivistelmä
- esitelmän pitäjän nimi ja yhteystiedot

Konferenssi on suunnattu kaikille Venäjän kulttuurin ymmärtämisestä ja ympäristökysymyksistä kiinnostuneille, niin akateemiselle yleisölle kuin virkamiehille, kansalaisjärjestöjen ja liike-elämän edustajille. Yleisluennoille voi osallistua myös osallistumatta työryhmiin. Konferenssi on maksuton. Osallistujien tulee itse kattaa mahdolliset matka- ja majoituskulut ja tehdä matkajärjestelyt.

Osallistujia pyydetään rekisteröitymään 29.10.2003 mennessä osastosihteerille Essi Lindroosille, puh (09) 191 24175, fax (09) 191 23822, essi.lindroos@helsinki.fi.

Ohjelmaan voi tutustua Aleksanteri-instituutin kotisivuilla <http://www.helsinki.fi/aleksanteri>.

Lisätietoja antavat Arja Rosenholm, Tampereen yliopisto, puh. (03) 215 7660, arja.rosenholm@uta.fi ja Anna Korhonen, Aleksanteri-instituutti, puh. (09) 191 22424, anna.korhonen@helsinki.fi.